

tésvel. Japán nem dicsható s nem akara Napoleon Oroszországi betörését utánozni, pedig Oroszország egyre fenyegetőbb, hogy nem nyugszik, míg nem hatol Japánban. Sijemaz szerint a háború még legalább egy évig fog tartani, de nem lehetetlen, hogy még annál is jóval tovább el fog húzódni. A legközelebbi ütközet Liaojiangban vagy Mukdenben döntő fontosságú lesz, mert azzal nyílik meg az elhatározó mérkőzések sorozata.

A kereszturi képezde sztrájkja után.

Gyergyóditró, máj. 17.

Az öt napig tartott sztrájk megszűnt. A tanterem újra benépesültek. Az ifjúság s tanári kar folytatja rövid időre félbeszakadt munkáját és ezzel a nagyközönség napirendre tért a sztrájk kérdése fölött. De mi — kik a székely-akció szolgálatára meghívtunk — nem végezhetünk ily rövidesen ez ügyigyl s pedig annál is inkább nem, mivel e sztrájk gyökerei messze benyulnak a székelység mostani általános szomorú helyzetének taláiba. A székely nép szegény, a családok a megnehezült viszonyok között alig képesek föntartani magukat. A kereszturi képezde tanuló ifjúsága csaknem kizárólag a Székelyföldről kerül ki. (Ezért is alapították a képezde.) Szegény embereknek, szegény gyermekek. A szülők csak azt várják, hogy a képezde jussanak a fiuk, itt állami segélyt adnak — megélhetnek hát valahogyan azonnal. Hazulról nem is telnek talán már több kiadás, a 4-5 középiskolai osztály eléggé megtérte őket. Otthon is sokan maradtak még a háznál...

És a magyar kir. állami tanítóképzőben alig megy a havi segély 5-7 forint. Ezzel kizárólag fogadni nem lehet. Pedig a fiataloknál épen gyors fejlődésük e korszakban háromszoros ok forog fenn a táplálkozásra, t. i. a test fejlődése, a test föntartása és a kemény szellemi munka miatt. Hogy szülőt legfőbbörz hiába ne kesergesse a legtöbb képezdi székely fiú; a reggelit rendszeren elhallgatja, vacsorára is alig jut, néha meg épen semmi, az ebéd is csak valamire telik a sovány segélyből. Egy kevés cipő, ruhajavításra, fűzetekre, írószerekre, kirándulások stb.-re is szükséges. Elég maradt a szülőknek e nélkül is, csak könyvek beszerzésére 40-45 korona jár. És a székely ifjúság e kiválasztott része, a leendő tanító nemzedék, a szó legszorosabb értelmében gyakori éhezéssel, nélkülözéssel, nyomorral, inséggel küzködve lehangoltan készül a magasztos néptanítói pályára, hova pedig a lelkesedés, ambíció legmagasabb készlete is kevés volna.

A székely fiú a szükséges táplálkozás-hoz nem jutathat, elkeseredik, amellyel figyelme bágyadt lesz, kedve lankad, szorgalma gyengül, érzékenysége, ingerlékenysége válik. Ily körülmények között, ha a tanár föl nem ismeri a jelenség valódi léteit, okát, s talán szigorúan is kezd elbánni: kifejlődik a bizalmatlanság, ellenszenv, dacz s végre a gyűlölet is. S ha az elcsigázott, minden oldalán sebezett szegény fiú nyomasztó helyzetének hatása alatt — nem bírva már elegendő lelki erővel a türelemhez — hibáztatni talál s nyomora fokozására még a meglevő segélyből is elvonnak pár forintot, ekkor már csakugyan nem csoda, ha tetőpontra hág a keserűség s a fájdalom, pohara megtelne levén, kilocsban belőle egy kevés.

Egy része elpanaszolja sorsát, a többi vele érez, elsrattják egymás baját s a fájdalom egyesíti őket mint igazi bajtársakat — a sztrájkban. Itt a kulforrás a székelyföldön eddig szokatlan sztrájknak.

Én is a kereszturi tanítóképzőnek voltam növendék. Tíz forint havi segélyt kaptunk valamennyien, de 12 forint alól megfelelő egész kosztot nem kaphattunk a városban és — fölemelték az állami segélyt havi 12 forintra s az elmaradt három hónapra szótolt is kipótolták utólagosan.

Tehát már korábban is voltak olyanok, kik a székely fiúk saját viszonyait fölismerték s segítettek. Lett is megnyugvás és öröm egy a növendékek között mint az egész székelyföldön.

A székely szülők most még szegényebbek, az élelmezési viszonyok azóta nem ja-

vultak... A magyar állam meg nem bukna, ha a régebbi segélyezési fokot visszailleszték.

Ha ismerné a közoktatásiügyi miniszter ur e képezde ifjúságának helyzetét, bizonyára meg nem tűné tovább e káros kihatású állapotot, arról megbeszélhetné győződve. Ugy tudjuk Radnay Reszós miniszteri tanácsos Keresztúron időzött a helyzet tanulmányozása végett. Ha körül nézett, bizonyára megismerhette a főbbek valóságát s ha fölismerte a helyzetet, szíve hidegen nem maradhatott a látottak fölött. Kezén és jóakarátán fordul meg tehát, hogy a székely tanító növendékekre jobb napok következzenek. A székelymentés munka körébe vág ez is, reméljük kifogja venni részét belőle. Adja Isten, úgy legyen!

Józsa Sándor.

LEVÉL.

Konfirmációi ünnepély.

Brassó, május 17.

Megható konfirmáció-ünnepély volt f. hó 15-én, vasárnap délelőtt a brassói ev. ref. templomban. Évi évben 65 növendék lett beavatva e gyülekezetben az anyaszentegyház felnőtt tagjai sorába. Az ünnepélyt megelőzőleg, áldozó csütörtökön nagyszámú közönség jelenlétében vizsgáltak a hittanból a felsorolt növendékek. Szép, öntudatos feleleteikkel mindvégig leköltözték a hallgatóság figyelmét. A szülőknek pedig kiült a boldogság az arcukon a megelégedéstől.

A mult vasárnap azután a nemzeti zászló és virágdiszben ékeskedő templom egészen megtelt közönséggel. Midőn a lelkészek és a presbiterium vezetése mellett a templomba bevonult az ifjú sereg, megszólalt az orgona és felzendült annak kíséretében százaknak ajakán a szent dal: „Te benned bízunk eleitől fogva”. Ezt az ifjúsági énekar harmónikus éneke követte, melynek véghangjainál Péchy Árpád első lelkész felment a szőszekre és egy lélekemelő magasztos imát mondott a nap áldásáért az egek urának, majd egy képekben és költői lendületekben gazdag, gyönyörű beszédben tárgyalt az evangéliumi eszmét, hogy miben áll a Krisztus megváltása. A beszéd után a hitvallás, az ifjak imája, éneke, a szép urvacsoara-ozsás két pap, valóban megkapó volt. De koronája volt az ünnepélynek a megáldás. Míg Péchy Árpád nagy pap az urasztal előtt állott, addig az őt körülvevő ifjúság egyenként bibliát osztott ki Jancsó Albert s. lelkész. És midőn az ifjak, kezükben a szent bibliát, áldásra léptek fel és megáldáltak a haragok, Péchy Árpád lelkész ihletett szépségű áldást mondott az ifjúságra, kérve Istent, hogy a kezükben levő biblia szellemét szent lelke által plántálja az ifjúság szívébe, lelkébe, hogy így életük legyen Istenben való élet valóban. A szép ünnepély végével Péchy lelkész beírta az ifjúsággal nevüket a 80 év óta vezetett konfirmáltak emléklönyvébe. Mindenki meghatottan távozott a templomból és bizonyonyal sokaknak lelkét töltötte el a vágy, vajha Isten sokáig éltetné Péchy Árpád lelkész, a fáradságot nem ismerő buzgó lelkipásztort az anyaszentegyház javára, hívei boldogítására.

SZÍNHÁZ.

Lady Windermere legyezője.

A felkapott angol novelláiról kitűnő színműveket Mrs. Erlynne asszonyát játszóttal utoljára, bucsuzól Jászai Mari. Ezt a rossz, de az anyai szeretetben megnevelült, modern dámát Jászainál aligha tudná valaki jobban megjátszani. Szépséges, elegáns félvilági hölgy volt, ki mikor megnyilatkozik a szíve kitörő érzéseiben óriási lélekkel magasztosul előtűnik. De csak egy pillanatra, mivel alapszínén vére rossz, istentelen asszony, ha csak lord Lortonak nem sikerül őt megjavítani — külföldön. A közönség szufola betöltötte a színházat s zajos óváciába részesítette Jászait. A harmadik felvonásban Tóvölgyi Margittal és végjelentében nyílt színen is megtapsolták. Szép és osztatlan siker

Ő a Geoffrey testvére! Nos, a világ szemében mi lehetne helyesebb? A legmeggróztottabb Benedikt végre volégenyé változik! Oly sokat barangoltam, hanyórtam, vetődtem a világon. Egy érem, mintha szükségem volna az otthonra! Talán korrektebb volna azt mondani, hogy szükségem van Diánára — és természetesen, hogy vele együtt az otthon következék. Halló! Mi volt az?

Kourtland a tett emberének gyorsaságával talpraugrott. Keze ösztönszerűleg a zsebét kereste, hol egy kis revolver volt, mert a mit hallott, egy erős ütő hangja volt, a mit fájdalmas kiáltás és dulkodás követett.

— Ez a Geoffrey hangja! — mormogta Hubert a fogai között és börtöndjét a földön hagyva, a durva gyalogut felett letélő rohant és a következő pillanatra egy embert látott a földön fektüdni és egy másikat, kinek fejéről a kalap leesett és a földön fekvő alakon térdelt, a két kezével annak torkát szorítva, mintha áldozatából ki akarná az életet szorítani. A hold világa a Varcoe Klaud szép arcára esett, mely most a vad és dühös gyűlölet szenvedélyétől el volt torzulva. Nehány ugrással Kourtland Klaud mögött volt.

— Eresszse el, vagy lövök! — Tiszta csengő hangon beszélt, mint a ki a gyors tettehez szokva volt.

Klaud a meghiusult düh kiáltásával fordult hátra. Látta a revolvort egy lépésnyire a fejétől fényleni és önkénytelenül visszarettent.

— Eresszse el, vagy lövök! — ismételte Kourtland parancsolólag és a hosszú kegyetlen ujjak szorítása lassan engedett.

Varcoe Klaud talpra ugrott és egy gyors mezdulatot tett, melyet Kourtland észrevett és megakadályozott.

— Tartsa fel a két karját! — menydörögte és Klaud engedelmkedett.

— És most menjen! — mondá Kourtland, a fegyvert még mindig reá fejeve-rezve. Varcoe, ha maga Monk Geoffreyre komoly sérülést okozott, felelősségre vona-

osztályrészese volt Tóvölgyi Margit. Mikor a szenvedély elragadja, igen gyorsan beszél. Valamivel több mérséklet, s nem lesz a teljes hatáskor parányi folta sem. Lord Windermere Szakács adta a nála megszokott tanulmányokkal, élethűséggel. — Jó volt Laczko Aranka, kis szerepében Palotai Piroksa, Tompa, Szegő, Mészáros, Bérczi Járulak hozzá a darab sikeréhez.

Kassai Károly sikere a Népszínházban. A kolozsvári közönség kedvence, a népszerű Kassai Károly vendégszerepelt tegnap este a budapesti Népszínházban. A budapesti lapok egy hanguan elismerően írnak Kassairól. Nem is lehet a másképpen. Sőt, ha Kassai Plainchart, Napoleon öcsémét vagy rengeteg repertoírja egyéb kiváló alakításait mutatta volna be, szerződése dacára el se eresztik most Pestről. A Hoffmann meséiben énekelte a csoda doktort és igazi osztatlan nagy sikert aratott, bár szinte bele ugrott Kassai e vendégszereplésben. A P. H. így ír róla: Kassai Károly, aki a csodadoktor játssza, első megjelenésében, mozdulatai öntudatosságában is megmutatja az intelligens, rutinos színészt. Szép sikere volt. A Fg. M. szerint: Még egy vendége volt. Mirakelt Kassai Károly adta, a kolozsvári Nemzeti Színház kedvelt baritonistája. Értelmes, tudatos színész és gondosan, érzéssel énekel; megérdemelt sikere volt. Az A—ny ezt írja: Még két vendéghez volt szerencsénk, a kik közül Kassai volt méltó az *ünnepi alkalomhoz*. Szép, meleg basszusa simulékonyan tükröztette különösen a Miracle áriák misztikus ritmikáját. A H—k: Legjobb volt Kassai K. a kolozsvári színház baritonistája, ki Coppelius Miraculo harmas szerepét adta. Kassai igen intelligens művész, rokonszenves bariton hangja Raskórá emlékeztet, játéka nem oly eleven mint Vidoró volt e szerepben, de teljes illúziót kelt. Démoni megjelenése oly hatásos volt egy ízben, hogy a jobb mezőn egy öreg ur remélten ugrott fel s magára vonta az egész környék derültését. Nagyobb hatást nem kell várnia egyetlen színésznek sem.

Perényi Margit házassága. A bájos szubrettnek a neve utóljára szerepel most a színház rovasában. Esztorgomban az apócsk templomban tegnap délelőtt vezette oltárhoz dr. Laczovich Elemér, a főváros dunajbóparti kórházak igazgató szaksegéde, a jeles sebész, Perényi Margit kisasszonyt. Az esküvőn, mint tanúk szerepeltek Adamovits Vilmos közgazdasági bíró és Zboray Béla ügyvéd, volt országgyűlési képviselő.

A denevér. Strauss János közkedvölt-ségű operettje kerül holnap színré páratlan számú bérletben. A főszerepeket Tibor Lóra, Károlyi Leona, Harkányi Giza, Kassai, Mészáros, Kalmár, Székely és Nagy Imre játsszák.

Egressy Ákos bucsuja a kolozsvári közönségnek. Egressy Ákos, ki csak az imént volt bucsut a budapesti Nemzeti Színházról, hogy jól kiérdemelt nyugalomba menjen, előjött Kolozsvárra is bucsuzni, a hová gyermek-éveinek edző emlékei ép úgy, mint később művészi sikerei (a 60-as években) ellenállhatatlan vonzák. A művész, ki már megkezdett és részt vesz a próbákban, pénteken lép föl először „Brankovics György” című szerepében, a melyben edző apja halhatatlan lelket kilehelte a színpadon. Szombaton „A velencei Kalmár”-ban Shyloktól fogja játszani. Egressy, mindkét föllépését bérletben tartja az igazgatóság.

Heti műsor:

Csütörtök: A denevér.
Péntek: Brankovics György.
Szombat: A velencei Kalmár.
Vasárnap d. u.: A drótos tót.
este: A bajusz
Hétfő d. u.: Aranyvirág
este: Csikós.

Egyleti élet.

Meghívó. „A Társadalom” ezidei tavaszi rendes közgyűlést f. május hó 29-én d. e. 11 órakor tartja meg saját helyiségében, a melyre a t. tagokat van szerencsénk ezenel meghívni. Targyisorozat: 1. Az 1903 évi számadósk megvizsgálása. 2. Igazgató jelentése az elmúlt év vagyoni eredményéről. 3. Titkár jelentése az évi működéséről. 4. Igazgató választmányi előterjesztései. 5. Megváradott igazgató választmányi helyek betöltése.

tik! — Ha szükség lesz magára, én tudni fogom, hogy hol találom meg. En sokkal többet tudok magáról, mint a hogy maga gondolja.

És most a két férfi a gyaloguton gyorsan közeledő léptek zaját hallotta. Kourtland örült, mert ő azt hitte, hogy Varcoe nál volt fegyver és hogy egy pillanatra levezsi róla a szemét, az képes a revolvort kivenni és az egyiken, vagy mind a kettőn halálos sérülést ejteni. — Most fölemelte a hangját és kiáltá:

— Akár ki az, a ki közeledik, jöjjön gyorsan! Segitsen nekem ezt az embert megfogni.

Sir Monk Geoffreyt brutálisan támadta meg és én azt hiszem, hogy fegyver van nála.

— Vigyázzon, ne engedje őt a maga utján menekülni, én itten elzárom az utat előtte.

Varcoe Klaud a maga terve nem sikerült! Jobb lesz csendesen aztán megadni magát.

A völgy tulsó oldalán sietve lejáró férfiak a Geoffrey barátai voltak, a lelkész és az ő fia. A Geoffrey hosszas távollétén aggodni kezdtek és elébe mentek, hogy találkozzanak vele. A hívó kiáltást hallva, egy pillanatra megállottak és a pap hangosan kiáltott, midőn a holdvilágban fekvő mozdulatlan alakot meglátta. Csodálkozva néztek a Geoffrey támadója magas alakjára, a mint az teljes magasságára kiegyenesedve, azon férfi felé volt fordulva, kinek fényes revolvere még mindig reá volt szegezve. Kourtland oly szilárdul állott, mint a szikla, elhatározta, hogy nem lö, kivéve a legnagyobb szükség esetében, de szándékában volt Varcoe tehetetlenné tenni, ha az további erőszakoskodást tenni próbálna.

— Varcoe Klaud — nem adja meg magát! — kiáltá az.

(Polytatása következik.)

Kolozsvár az 1904 évi május 7-én tartott igazg. választmányi üléséből. Dr. Kolozvári Sándor elnök s. k. Dr. Menyhárt Gáspár titkár s. k.

A *beszterce-naszódméregyei* általános tanító-egyesület f. é. jun. hó 1-én d. e. 10 órakor O-Radnán az áll. iskola helyiségében közgyűlést tart.

Zeneoktatás a kolozsvári tanítóképző intézetben.

— máj. 18.

A zene- és ének tanítás a tanítóképző intézetek tantárgyai között az első helyen állanak. A pedagógiának fontos elvei után ezek azok a tárgyak, melyekkel a tanító egy iskolájában, mint a társadalomban leginkább érvényesülhet. Hogy ez így van, bizonyítják azon tanítók, kik a zene valamely ágát elsajátítva és kultiválva lépnek ki a tanítóképzőből az életbe.

A kolozsvári állami tanítóképző intézet e tekintetben az első helyen áll.

Boér Gergely az intézetnek kitűnő lelkes zenetanára 32 év óta olyan zeneoktatásban részesíti tanítványait, a milyen a maga nemében páratlan.

Az ő nagy zenei talentuma megtalálta a kulcsot ahhoz, hogy növendékeiből 3-4 év alatt, kik az előtt a zenéből semmit sem tudtak, igen kitűnő hegedűsöket, zongorásokat és orgonálókat képezett ki.

És hogy ez nemcsak pusztá szó, tanuskodnak a mellett azon számtalan koncertek, melyeket a kitűnő tanár 32 év alatt rendezett növendékeivel.

Élőken emlékeztünk még az 1869-iki nagyszabású, a nemzeti színházban rendezett koncertre.

A most vasárnap lefolyt önképzőköri záróünnepély is fényes bizonyosságot oadaó fáradozásainak, kitűnő tanítási módszerének. De Boér Gergely tanár boldog is lehet, mert a királyi kitüntetésen kívül erkölcsi elismerésben is részesült és részesült más is. E kettő, mi őt boldoggá teheti és teszi is.

Különösen kijutott a tegnap és tegnapelőtt az elismerésből Boér tanárnak.

Ugyanis a zeneoktatás tanulmányozására két nap miniszteri biztos volt a tanítóképző intézetben. — A miniszteri biztos dr. Moravcsik Géza a budapesti országos zeneakadémia tanára és titkára a tegnap és tegnapelőtt behatott tanulmányozta az ének, hegedű-, zongora-, orgona, zeneelméleti összhangzat tanítását. És az eredmény, a mit Boér Gergely tanár tanítványai bemutatott, minden várakozásán felül állott a miniszteri biztosnak, ki sietett is teljes elismerését, megelégedését tolmácsolni a kitűnő tanár előtt, különösen kiemelve a kántor szép és kitűnő voltát. A siker, mi Boér tanítást biztosítja, saját zeneiskolájának tulajdonítható, csak az a kár, hogy eddig még nem adta azokat ki.

Jó lenne ha azokat a kormány nyomtatná ki, s rendelné képzőintézetekben.

Az elért eredmények felett ujongó ifjúság szemében a tegnap, mikor az intézetből felvonultak mégis könyvesp volt.

Vajjon mit jelentett ez? Talán csak nem azt, hogy Boér Gergely jó tanárunk, kit az ifjúság rajongásig szeret — vállalni készült az intézettől.

Ha ezt jelentené, bizony egy nagy kérdőjel áll előttünk, ki legyen méltó utóda Boér Gergelynek?

A kitűnő tanár Boér Gergely — ismételtük — boldog lehet és legyen is, mert a méltán kiérdemelt elismerés kísérté és kísérti odaad, buzgó sikerekben páratlan munkálkodását.

Felhívás előfizetésre!

Május 1-ével új előfizetést nyitotunk az

„ELLENZÉK”-re.

Kérjük mindazokat, a kik lapunk politikai programját helyeslik; a kik társadalmi, művészeti, városi és más közérdekekben elfoglalt álláspontunknak igazat adnak: kegyeskedjenek lapunkra előfizetni, hogy erőinket gyarapíthassuk s a közönség igényeinek még jobban megfelelhessünk.

Előfizetési feltételeink:

Egy negyedévre . . . 8 kor.

Egy óra 3 „

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

MINDENFÉLE.

— Május 18.

— **Tisztújítás a városnál.** Gróf Béli Ákos főispán kiírta a pályázatot a városi tisztviselői állásokra, a melyek a jövő hóban kerülnek új választások alá.

Választás alá kerülnek:
1. Polgármesteri állás 5000 kor. fizetés, 1000 kor. működési pótlék, 1000 kor. lakbérrel;

2. 5. tanácsosi állás egyenként 3200 kor. fizetés, 800 kor. lakbérrel, ezek közül egyik tanácsos, mint polgármester helyettes 400 kor. egyik pedig, mint árszékí elnök 200 kor. működési pótlékkal;

3. főjegyzői állás 3200 kor. fizetés 800 kor. lakbérrel;

4. I. aljegyzői állás 2000 kor. fizetés 300 kor. lakbérrel;

5. II. aljegyzői állás 1800 kor. fizetés, 400 kor. lakbérrel és az elnöki osztály vezetéséért 600 kor. személyi pótlékkal;

6. III. aljegyzői állás 1600 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel;

7. két I. oszt. tanácsfi fogalmazói állás egyenként 1400 kor. fizetés és 300 kor. lakbérrel;

8. két II. oszt. tanácsfi fogalmazói állás egyenként 1200 kor. fizetés és 240 kor. lakbérrel;

9. két árszékí elnöki állás egyenként 2400 kor. fizetés és 500 lakbérrel;

10. árszékí jegyzői állás 1400 kor. fizetés és 240 kor. lakbérrel;

11. közgyámi állás 1600 kor. fizetés és 240 kor. lakbérrel;

12. egy rendőrkapitányi állás 2000 kor. fizetés, 400 kor. működési pótlék és 500 kor. lakbérrel;

13. három rendőrkapitányi állás egyenként 2000 korona fizetés és 500 korona lakbérrel;

14. egy rendőrfogalmazói állás 1800 K. fizetés, 480 kor. lakbérrel;

15. két rendőrfogalmazói állás egyenként 1600 korona fizetés és 400 korona lakbérrel;

16. egy rendőrfogalmazói állás 1400 K. fizetés, 200 kor. lakbérrel;

17. adóhivatali főnöki állás 3000 kor. fizetés és 600 kor. lakbérrel;

18. adóhivatali pénztárokai állás 2400 kor. fizetés, 500 kor. lakbérrel;

19. adóhivatali ellenőri állás 2000 kor. fizetés, 400 kor. lakbérrel;

20. tiszti főjegyzői állás 2000 kor. fizetés, 400 kor. lakbérrel;

21. tiszti aljegyzői állás 1200 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel és 360 kor. irodai általánynyal;

22. házi-pénztári főpénztárnoki állás 3000 kor. fizetés, 400 kor. működési pótlék és 600 kor. lakbérrel;

23. házipénztári ellenőri állás 2400 kor. fizetés, 200 kor. működési pótlék és 500 kor. lakbérrel;

24. hat kerületi kapitányi állás egyenként 1000 kor. fizetés, 100 kor. irodai általánys és a belvárosi ker. kapitány állás kivételével 300 kor. lakbérrel, utóbbi 400 kor. lakbérrel;

25. hét kerületi jegyzői állás egyenként 600 kor. fizetés és 260 kor. lakbérrel;

26. erdészi állás 2000 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel;

27. városigazdai állás 2000 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel;

28. községi bírói állás 1600 kor. fizetés, 400 kor. személyi pótlék és 240 kor. lakbérrel;

29. vámhivatali főnöki állás 1800 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel és a vámok tiszta jövedelméből 2 százalékos jutalékkal;

30. vámhivatali ellenőri állás 1700 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel és a vámok tiszta jövedelméből fél százalékos jutalékkal;

31. községigazdai pénztárnoki állás 1400 kor. fizetés és 300 kor. lakbérrel.

A pályázatokat e hó 30-ig kell beadni a főispánhoz.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság és a Haller-jubilum.** Az Erdélyi Irodalmi Társaság pünkösd másodnapjára tervezte ünnepségét. A mint azonban értesült az dr. Haller jubilumának megtartásáról, áttette az ünnepélyt pünkösd harmadnapjára.

Dr. Haller Károly ünnepségét megelőzőleg a kereskedők és kereskedő ifjak társulata pünkösd első napján este színdarabot ad dr. Haller Károlynak. Közreműködik a társulat énekarán kívül az „Összhang” zeneegyütal dal- és zenekara is.

Meghívó. A dr. Haller ünnepélyre szóló meghívókat már szétküldötték a hatóságokhoz, hivatalokhoz, testületekhez és egyesekhez. Miután azonban az ünnepelt tisztelőinek száma Kolozsvárt és egyebütt sok ezerre megy, lehetetlen volt mindenkinek a címére meghívót küldeni. A ki azonban meghívóhoz óhajt jutni, eziránti óhaját Hirschfeld Sándor főtéri útleletbe a 53. sz. telefonon bementeni, esetleg pár sorban szíveskedjék óhajátst kifejezni.

— **Egressy Ákos Kolozsvárt.** Egressy Ákos színművész tegnap megérkezett Kolozsvárra. A kiváló férfiú unokaháza, Könczy Imréné Telep Gabriellához szállt. Egressy Ákos ma is friss erőben van. Szélesleme élénk. Szemeiből tűz és lelkesedés sugárzik, midőn egykori bajtársairól, a nagy idők hőseiről, vagy a művészetről beszél. Az előkelő művészt Kolozsvárt óváciában fogják részesíteni egykori bajtársai a kolozsvári honvédek, azonkívül a nemes fiatalok is ünnepelni készült fellépte alkalmából a művészt, hogy kifejezze iránta a tiszteletet és szeretetet.

28-án d. e 10 órakor ünnepélyesen fölavatják. — Az ünnepség befejeztével az iskolai épület és berendezés megtekintése. Déli 1 órakor közös ebéd a „Caillag”-szálló helyiségében.

— **Brassói főgimnázium kolozsvári látogatása.** A brassói r. k. főgimnázium 50 növendéke tanárai kíséretében pünkösd másodnapján Kolozsvárra jött. Itt megnevezik a Mátyás-szobrot, a város nevezetességeit, az éreklő-múzeum gyűjteményét és másnap reggel indulnak Marosujvárra a sóbányák megtekintésére.

— **Bocskay 300 éves emlékünnepe** érdekében a rendezőség tevékeny mozgalmat fejt ki, az összes védnökök felkértek, az ünnepi szónoklat tartására dr. Szádeczky Lajos egyetemi tanár urat sikerült megnyerni. A meghívókat a mai nap bocsátják ki.

— **Haller Károly arcképe.** A főtéri Neuman czég kirakataiban van közszemlére kitéve dr. Haller Károly miniszteri tanácsos, jubiláns egyetemi tanár arcképe, melyet Kóváry Endre régi jó idők kedvelt festőművésze vetett vászonra. A kép meglopó hűség, művészi finomságú kivitele, a karakterisztikus vonások pompás feltüntetése olyan csodamód sikerültek az ősz mesternek, hogy e legújabb alkotása bizonyára a legösszintébb siker dicsőségét és pálmát hozza meg neki. Kóváry Endre friss szemmel, fogékony, zsenialis lélekkel nézi meg a világot. Olyan fiatalos erővel dicsekedik, hogy még sok és fényes művészi feladat briliáns megoldása kerül ki ujjai alól.

— **A czár beteg.** Szentpétervárról jelentik nekünk: A czár egészsége a legnagyobb aggodalommal tölti el az udvari köröket. Idegei teljesen megrongálódtak s minduntalan síró görcsöket kap. Két hét óta csak úgy tud elaludni, ha ópiumos orvosságot vesz be. Az orvosok megöltötték, hogy esti kilencz órán tud dolgozzék.

— **A vasutasok ügye Kolozsvár város szakbizottságai előtt.** Számos kolozsvári polgár azzal az írásban beadott indítványain járult a vasutasok sztrájkja megszüntése napján Kolozsvár város törvényhatóságához, hogy a vasuti alkalmazottak sorsa érdekében írjon fel a képviselőházhöz. Javaslója fölterjesztésében a vizsgálatok megszüntetését és ajánlja a törvényhozás figyelmébe a vasutasok ügyének méltányos rendezését.

Salamon Antal előadó ezzel szemben kritika tárgyává tette a vasutasok eljárását. Azt javasolja, hogy e fölött sajnálatát és rosszallását fejezze ki a város. Viszont a kormány erőlyes fellépése iránt örömet és hálás köszönetét nyilatkoztassa ki.

Dr. Tutsek igen szép beszédben, szigorú tárgyilagossággal mutatott rá a helyzetre, valamint a kormány azon eljárására, hogy egyesek ellen rendelte el a vizsgálatot.

A kolozsvári kir. ügyészség 7 vasutas ellen adott be a törvényszékhez keresetet s még 15 ellen fog beadni. Ezzel a kormány rést üt az igazságszolgáltatás rendjén. Itt most a dolgot igazságügyi és közlekedési szempontból kell felgöngyölíteni. A sztrájk általános volt. Az elbírálnál egyesek bélyegeztettek meg. Felirat intézendő, hogy az államraison s a philantropia szempontjából kegyelmi úton a további eljárás szüntessék be.

Dr. Deák Albert arra is rámutat, hogy vasutasokkal szemben a sztrájkot megelőzőleg olyan intézkedések történtek, a melyek a rendezh, szigorú fegyelmhez szokott vasutasok összessége erkölcsi érzését felháborították. Tény, hogy kár történt. Amde ennek okát e helyen nem lehet bíráltni. A dolog helyes rendje az, hogy a történetekért ne csak egyesek legyenek felelősek.

Ő is hozzájárul egy oly felirathoz, mely a kegyelmi uton való felelősségrevonás megszüntetését kéri.

Könczey pártolja Tutsek és Deák javaslatát.

Gombos Ferencz ez indítványokkal kapcsolatban azt javasolja, hogy a kormány sztrájkszabályozó törvényt alkosszon.

Dobál Antal és Tandós Józsefnapirendről levéltelt indítványoznak. Dobál attól tart, hogy a példán felbuzdulva, az igazságügyi, pénzügyi, tanügyi tisztviselők mind sztrájkolni fognak s csak az ügyvédek fognak munkában lenni. (Derültség.)

Mifogadták 7 szavazattal a napirendről levéltelt. Öt szavazat a Tutsek és Deák indítványa mellett tétetett.

— **Szakosztályi ülés.** Tegnap Kolozsvár városi szakbizottságai gyűlést tartottak. A gyűlésen a vízvezeték és csatornázási ügyek szerepeltek szavazással, csatornázási vízvezetékért kért a Kismező-utca, a Major és Hegyölgy-utca, Attila-utca, Nádas-tér és Brétó. A három utóbbi kivételével, a többire ez a felelet: nincs pénz.

A városi aszfalt árába Kolozsvár város 540325 koronával tartozik. E tartozást most konvertálják, mi által évente 4133 koronát nyer a város a fél millió adósság kamatján.

— **Esküvő.** Biró Albert és neje Dánér Anna örömmel tudatják, hogy leányuk, Emike, f. évi május hó 23-án délután 4 órakor tartja esküvőjét dr. Debreczy Béla ügyvéddel a baróthi róm. kath. templomban.

— **Működő előadás** tartott a milleniumi iskola „Ifjúsági egyesülete” vasárnap nagy közönség jelenlétében. A szép siker, melyet az alkalommal az „Ifjúsági egye-

sület” kivívott szereplésével, különösen Mátyás Kálmán kitűnő színművésznőnké, ki odaadó buzgósággal tanította be a tagokat az egyes szerepekre.

— **Sajtópör a kolozsvári kir. törvényszéknél.** Onitziu Miklós abrudfalvi lakos Drága József ugyancsak abrudfalvi lakos falusbíró ellen a Calicul című oláh viccelásban bizonyos váltó manipulációt, temető foglalási ügyet írt meg s azt is megírta, hogy Drága József korcsmát tart a templom közelében. Ezen adatokat Papp Sándor oláh költő remek verse szedte s így kiöltöztetve jelent meg a „Calicul”-ban a becsületsértő és rágalmozó közlemény. E közleményért az időközben elhalt panaszos fia sajtópört indított. Miután a bíróság határozott, így került az ügy az esküdtörvényszék elé. Reinbold Arthur elnöke alatt folyt ma a tárgyalás a déli órákban azonban csak a tanu kihallgatásig jutottak.

— **Az Egyetem Kőr** csütörtökön d. u. 3 órakor választmányi, pénteken délután 3 órakor évről közgyűlést tart.

— **Jókai Mór titkos iratai.** Feszty Árpád festőművész a napokban érdekes sorokat tett közzé a „Jövendőben” boldogult apósáról, Jókai Mórról, a többiek között azt mondván, hogy Jókai gyakran mondotta neki s nejeének, hogy még a szabadságharc és a szabadságharc utáni időkből nagy fontosságú titkos levelek vannak a birtokában, a melyekre halála után mindennél jobban vigyázni kell, nehogy avatlan kezekbe kerüljenek. Végül Feszty felhívta a kormány figyelmét ezen levelekre. A közvélemény nagy érdeklődéssel várja a dolog fejleményeit.

— **Az osztályosajáték** húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki: 60,000 koronát nyert: 94005. 2000 koronát nyert: 61307. 5000 koronát nyert: 3887. 1000 koronát nyertek: 27370 55456 99717. 500 koronát nyertek: 16393 66489 72656. 300 koronát nyertek: 695 11559 06852 32507. 28875 44731 52373 54551 55299 62447 68065 70250 81148 13675 99270 101627 109306 107820. 100 koronát nyertek: 402 8025 9626 14922 16621 16623 17128 24546 25889 26216 27456 29845 30840 30001 30753 31816 31556 31072 32612 33780 34261 36772 40043 43771 46472 51439 52517 55852 55855 59200 61340 61450 64137 68305 68546 69634 70597 70945 71350 70046 79331 80824 83749 85895 85875 86834 83887 90032 92229 98157 93677 100251 106004 106623 106693 103945 109214.

— **Hol van a macska.** A hadügyi költségek emelése megvan, de a magyarországi katonai főreáliskola, amelyet a delegáció határozatok következtében ígért a hadügyi kormány még sehol sincs.

Itt is egy régi adomá ismétlődik. Három libát vitt a caigány ajándékba, az egyiket utközben eladta.

— Hát a harmadik liba hová lett? — kérdezik tőle. — Itt van a levélben.

— Csak hogy benne van a levélben! — örvendez a caigány. Én bizony azt hittem, hogy már el is vesztet.

Hát mi is örvendünk neki, hogy az a főreáliskola bent van a delegáció jegyzőkönyvében. Minek keressük még a valóságban is.

— **Az Erzsébet-fürdő** gőzostálya a hó 19-én (csütörtökön) kivételosen férfiak részére lesz fénntartva.

— **Meleg ruha, könnyű ruha.** Dr. Bergenit francia tudós figyelemreméltó vizsgálatokat folytatott annak a megállapításra véget, hogy a különböző ruházati anyagok mennyire képesek a test melegét visszatartani. Dr. Bergenit egy magas fatalapzatra helyeztet csiszolt vörösrézről készített és feketére festett mellszobron kísérletezett. A szobrot a talapzatban elhelyezett izzólámpával melegítette. A melegségi fokokat a tudós egy rendkívül érzékeny és finom hőmérő segítségével állapította meg, melyet a szobor belső üregében helyeztet. A kísérletezés fűtellen helyiségben ment végbe, miáltal sikerült a tudósnak a szobor melege és a környező lég hőfoka közt 25¹/₂ fok különbséget elérnie. Dr. Bergenit fölöltöztette az egyes ruhadarabokba a kísérlet szobrot és följegyezte ezt az időt, mely eltelt addig, míg a szobor hőmérséklete egy fokkal leült. Ezzel az egyszerű kísérlettel állapította meg, hogy milyen mértékben képesek az egyes szövetek és kelmék a test melegét visszatartani. Dr. Bergenit mindenféle elképzelhető szöveteknek a melegítő erejét próbára tette, de mi csak az ismeretbetteket soroljuk fel:

A felsorolt számok azt az arányt tüntetik fel, a melyben a meztelen szobor lehűlése a fölöltöztetett szobor lehűléséhez aránylik. Legkevesebb melegnek egy világosbarna, 340 gramm súlyu pamuttrikóból készült swater bizonyult, a melyet a kerékpárosok hordanak. Ennek az arányszáma 11. A többi vizsgálat tárgyát képező ruhadarabok következő arányszámokat tüntetik fel: Egy rövid pamut alsóing 1.35, egy könnyű Jäger-ing 1.4, egy sűrű felsőing 1.5. Egy vastag pamut valóságmellény és egy automobilistáknak való bőrcakát 1.6. Egy puha, de erős flaneling 1.7. Egy sötétkék, vízhatlan lodenpelerin 2.1. Egy selyemmel bélelt vastag téli női kabát 2.5. Legmelegebbnek bizonyult az összes megvizsgált ruhadarab közt egy amerikai prémeskabát, vastag, fekete posztóval kibélelv. — Ennek a ruhadarabnak 4.5 volt a melegítési arányszáma, de persze legnehezebb is volt valamennyi között, mert 4000 grammot nyomott.

— **Drága komédia.** A magyar delegáció új termét most nyitották meg először. A megnyitó előadás igen szép volt, csak az a baj, hogy 163 millióba került a kiállítás. — **József Agost kir. herczeg Mezőhegyesen.** „Csanádmegeye gyöngyét”, — mint ahogy Mezőhegyest szokták nevezni, József Agost kir. herczeg bérlette ki vadásztérül. A kir. herczeg vasárnap reggel Libits Adolf jószágkormányzó társaságában Budapestről különvonattal Mezőhegyesre érkezett, ahol Kokass József, a kisenjői főhercegi uradalom főfelügyelője fogadta. A fenséges ur, kisebb megszakítással, az egész napot vadászattal töltötte és 15 ózet lőtt. Dél-

ben a kaszinóban ebédelt. Este különvonattal utazott vissza a fővárosba.

— **A czári család házassodási szókásai.** Az orosz most nagyon aktuális. Különösen a francia lapok foglalkoznak vele sokat. A Petit Journal egyik legutóbbi számában az orosz czári család házassodási szokásairól ír igen érdekes dolgokat.

Igy egészen Nagy Péterig törvény volt, hogy a czári család tagjai csakis Oroszországból választhattak maguknak életpart; ő azonban külföldről hozott feleséget fia számára, a mely tényével aztán örökre nullifikálta azt a törvényt.

Egyébként egészen a 18-ik századig igen patriarkális módon nőültek az orosz uralkodók. Valamennyi városba és vidékre elküldötték meghatalmazottait, a kiknek az volt a feladatuk, hogy kiszemeljék a legszebb szüzeket és elküldjék Moszkvába. Ott aztán a czár anyjának elnökelete alatt bizottság alakult, a mely a szüzeket kimustrálta és csupán a legszebbeket hagyta meg.

Ezek közül választott magának egyet a házassulandó czár; a többi legszebbeket bojárjainak kellett elvenni feleségül.

Mikor Vasilevics Iván czár megnősült, több, mint 2000 szűz jelent meg Alexandriában, a hol akkor a rezidencia volt a patriarkális versenyre. Közülük a bizottság 24-et jelölt ki, ezekből pedig Iván a szép Sabakina Máriát választotta, jöllehet ez közönséges moszkvai lókupecznek volt a leánya.

— **Hasznos fák.** Egy Afrika belsejében növe fának gyümölcsmagvaiból izletes vajat készítenek, mely Livingstone szerint egy évig is eltartható. Hasznosság dolgában vele egyenlő értékű a Kalabriában és Siciáliában növe manna is. Augusztus hónapban a fát meghajkoltják és a belőle nagy mennyiségben kifolyó nedvet elpárologtatják; visszamaradt, megkeményedett része a manna. Malabarban egy fa gyümölcsseinek magvaiból főzés által tömör zsiradékot nyernek, melyet gyertya készítésre használnak. Az Indiában honos Guava-fának gyümölcséből tápláló és izletes gyümölcskecsontját nyernek.

— **Havasi kertek.** A svájci természetudósok társasága azzal a tervvel foglalkozik, hogy fönt a hó és jégmező birodalmában — kertetek ültet. Két kertet akarnak csinálni egyelőre. Az egyiket a Rigin, 1800 méter magasságban, a másikat a Pilátuson, több mint kétezer méter magasságban a tenger színe fölött. Palmáft, meg narancsfát természetesen nem ültetnek, ami növényt, virágot ültetnek, a havasok flórájából válogatják össze. Ezeknek a kerteknek ugyanolyan lesz a jelentőségük a botanikusok számára, mint a milyen a biológiai állomásoké a tengerkerutatók vagy az állattannal foglalkozó természetudósok számára.

— **A Panama-alkalpok.** Joguk erre a névre voltaképpen nincsen, még ha teljesen valódiak is, mert nem a Panama-államban, hanem Columbia köztársaságában készülnek. Anvazukat egy legyezőpálma szolgáltatja, melyet Palmicha-nak neveznek. Az anyag kikészítése tömördek időbe és fáradságba kerül, de maguknak a kalapoknak gyártása is rendkívül fáradságos. Két-három embernek majdnem egy hétig nagyon szorgalmasan kell dolgoznia, hogy egyetlen kalappal elkészüljön és az ily áru éppen nem elsőrangú. Finomabb Panama-kalap elkészítése hat hétbe is telik. Ha a kalap teljesen meg van fonva, akkor késsel simítják, kalapácsal puhítják, szappannal és citromos vízzel mossák és napfényben megszáritják. A munkások — jórészt asszonyok — hajnalban kezdik munkájukat és csak alkonyatkor fejezik be. Suaza tartományban, a hol a gyártás főhelyei vannak, azelőtt 12 koronát lehetett kapni Panama-alkapot. Ma kétszer akkora az árak. Londonban szép példányokért 400 koronát is fizetnek.

— **Mennyi sör isznak Münchenben?** A müncheniek 1900-ba 1,745,974 hektoliter sört ittak meg, 1901-ben pedig. jöllehet a város népessége 490,000 főről 530,000 főre emelkedett, asörfogyasztás csak 1,722,995 hektoliter volt. A müncheni polgárok szomjúsága tehát a fejenként megivott 356 literről 341 literre csökkent. Münchenben egyébként 24 sörfőzde működik s ezek 1901-ben a malátafogyasztásnak megfelelően (1 hektoliter malátából 2-2 hektoliter sör készül) 3,306,126 hektoliter sört gyártottak, aminél többet még ez ideig sohase készítettek. A bajor főváros lakóinak sörfogyasztása 1886 óta évről-évre csökken. 1886-tól 1890-ig még 487 liter sört jutott egy-egy müncheni gyomorra. 1896-ban már csak 401, 1899-ben 364, 1900-ban 356 s így csökken a szomjúság évről-évre.

— **Van szerencsem** a nagyközönség b. tudomásra hozni, hogy tisztított női selyem-, szövet- és pamut-ruhákat, teljesen bontatlan állapotban, az eddigi áráknál sokkal olcsóbban, mivel nagymennyiségű anyagot jutányosan tudtam beszerezni. Ugy, hogy egy férfi-öltönyt már 3 kor. 20 fill-től képes vagyok jól és gyorsan kitisztítani. *Csikiz József* Kolozsvár, Wesselenyi M.-utca 25. Műhely: Dézma-utca 5. sz. (Saját ház.) 22-27

— **Eladó kitűnő szénafű széná.** Elterkeztetni Kossuth Lajos utca 43. sz. 1. emelet.

Szerkesztőségi üzenet.

M. S. Ön beküldte a költeményét és küldött a levélben ötförintot csak azért, hogy versét mindenáron közöljük. Mérégnnyire drágul Kolozsvárt a marhas, méregdrágák a lakásviszonyok, versét bedobtuk a papírkoszába. Az ötförintot azonban valamelyik kolozsvári humánus egylet osztja rájuk. Pénzküldeményt ezután is szívesen vesszük, de ne küldjön vele egyuttal verset.

B. H. Az Évkönyvről beküldött. Az Évkönyvünk pontkóst után jelenik meg.

K. J. Jól indul a vers, de a végén megcsappan. A rímei is gyengék, egy szóval, ez még nem sikerült egészen.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon-tudósításai és sürgöngylevei.

Szocialista kongresszusok.

Budapest, máj. 18.

Az újjászervezett szocializdemokrata párt az élesdi vérengzés óta minden vasárnap más és más megyék székhelyein, vagy nagyobb községeiben megyei kongresszusokat tart. E kongresszusok célja, mint a párt központi vezetőségének kiküldött szónokainak beszédeiből kitünik, a csöndes szervezkedés és a szónokok mindenütt figyelmeztetik jelenlevő párttársaikat, hogy tartózkodjanak minden olyan cselekedettől, mely fegyveres beavatkozást vonna maga után. Eddig Kunmadarason, Aradon, és Mohokon tartottak megyei kongresszust, pünkösd vasárnapjára pedig Nagyszalontára hívták össze megyei értekezletre a biharmegyei újjászervezett szocializdemokrata szervezeteket.

Egy kivándorló család szerencsétlensége.

Budapest, máj. 18.

Pár nappal ezelőtt érkezett Fiuméba Volff Ferencz pécsi illetőségű földműves feleségével és három kis gyermekével, hogy a Szlavonia nevű kivándorló hajóval Amerikába utazzanak szerencsét próbálni. A család a Szucsák szállodában telepedett le, honnan a szülők tegnap délután, mielőtt az időközben megérkezett hajóra szálltak volna, egyet-mást bevásárolni mentek. Ezalatt Volff legnagyobb gyermeke a tizenegy éves Teréz lement a szálloda udvarára, hol egy nehéz teherkocsi állott. A kis leány a kocsi hátuljához ment és teljes erőből huzni kezdte azt. Miután a talaj azon a helyen lejtős volt, a kocsi a gyenge erőnek engedve megindult és a kis leányt a falhoz szorította. Időközben szülei visszaérkeztek összekeresték az egész szállót, de csak az esti órákban lették meg leánykájukat borzasztó helyzetében — meghalva. Megható volt a szülők kétségbeesése, mert leánykájuknak még a temetésén sem maradhettek ott, mivel másnap délelőtt felszerelte horgonyait a Szlavonia és utnak indult a szerencsétlen családdal Amerika felé.

Traján császár szobra.

Budapest, máj. 18.

Braila alsó dunai városban — mint Orsováról jelentik — Trajánus római császárnak legközelebb szobrot állítanak. A szoborbizottság Pavelesco olasz szobrászt bízta meg a szobor mintázásával. A szobor bronzból készül és hét méter magas lesz.

A Kossuth-párt és a delegáció.

Budapest, máj. 18.

A függetlenségi párt tagjai már régebben foglalkoznak ama kérdéssel: bemehet-e a párt a delegációba, vagy sem, azonban eddig sem az idő, sem a hangulat nem volt alkalmas arra, hogy a kérdést a pártértekezleten nyíltan fölvelessék. Most, hogy a delegáció a magyar fővárosban ült össze, az ellenzéki politikusok között ismét felszínre került a delegáció ügye és mind sürűbben hangzik fel a kívánság, hogy e kérdésben mielőbb döntenie kell a pártnak. A vélemények ugyan megoszlanak az ügy érdemére nézve, és a pártnak egy tekintélyes része, különösen azok, a kik a parlamentnek nemrégii küzdelemben tevékeny részt vettek, határozottan azt vallják, hogy a függetlenségi pártnak igenis be kell menni a delegációba. Felhozott érveiket a következőkben lehet összefoglalni: A delegáció intézményét törvény létesítette. Ezen törvény az 1867. XII. t. cz. nagyfotosságu tartalmánál fogva alap-törvény jellegű bir. A delegáció intézménye tehát alkotmányunk egyik integráns része. Itt határoznak állami létünk legfontosabb szervezetének kérdésében: a hadügyben és külügyben, tehát éppen azon két ügyben, melyek egyrészt rengeteg milliókat emésztettek és vannak el évente a nemzet gazdasági életéből; másrészt éppen ezekben jut leginkább kifejezésre az állami önállóság és függetlenség. Az a kérdés tehát, hogy szabad-e és lehetséges-e, hogy a függetlenségi párt ezzel szemben passzív resistenciát folytasson? Erre csak határozott nemmel lehet válaszolni. A függetlenségi párt céljának elérésére egyik eszköz a közönségek ügykezelése lehetetlenségének kimutatása és bezonyítása annak, hogy ezen közös ügyek a magyar állam lét-alapját támadják meg és ha fennmaradnak, annak sirját ássák meg. Hol lehetne erre kitűnőbb alkalom, mint magában a delegációban. Nem marad más hátra, minthogy a függetlenségi képviselők, kik ezt a felfogást magukénak vallják, lépjenek fel nyíltan, vigyék ez ügyet, mely nem az övék, de a nemzeté, a pártgyűlés elé, ha szükséges egy országos függetlenségi gyűlés elé és itt hozzanak olyan

határozatot, mely lehetővé teszi nekik, hogy elveik diadalért ott is küzdhessenek, a hol erre a legtöbb kilátásuk és lehetőségük van.

Tűz.

K.-Vásárhely, május 17.

Kézvívásárhely szomszédságában Hilib kisközségben nagy tűz volt, melynek husz gazdasági épület esett áldozatul.

Földmives-iskola.

Kézdivásárhely, máj. 18.

Gróf Haller János főispán elnökelete alatt S.-Sz.-Györgyön értekezlet volt egy székely földmivesiskola felállítás tárgyzában. Az iskolát a megyei árvaházzal kapcsolatban, ennek 41 holdas birtokán óhajtják létesíteni, egyelőre 20 székely növendék részére. Az ügyben Háromszékvármegye legközelebb tartandó közgyűlése fog dönteni.

Orosz-japán háború.

Tokio, máj. 18.

Kataoka tábornok jelenti 14-éről: Torpedónaszád-rajaink hajóhadunk védelme alatt folytatta a tengeri aknák eltávolításának munkáját. Az ellenség a Morr-öböl és Talievan között az előhegységi ideiglenes sáncokat létesített hat tábori ágyuval és nehéz várágyukkal fegyverezve fel azokat. Az állást kemény ellenállást kifejtő századdal szállotta meg. Az ellenséges tűz dacára végezte hajórajunk feladatát és öt aknát pusztított el. Sajnos, egy akna Miako robbant fel, mely elsüllyedt. Hat személy megsebesült, kettő a küzdelemben esett el.

Sz.-Pétervár, május 18.

A mandzsuri hadseregnek szibériai léghajózó századot állítanak össze.

Pétervár, máj. 18.

Kuopatkin jelenti, hogy a kozákok május 10-én Kunandianszauban egy japán zászlóaljjal és két lovas századdal megütköztek. A tüzelés másfél óráig tartott. Egy kozák elesett, kettő eltűnt, hét megsebesült.

Szentpétervár, máj. 81.

Föngvangcsöngtől északraletre a vidéket a japánok megszállták és nagy ütközetre készülnek.

A nihilista leány.

Szt.-Pétervár, máj. 18.

A május 4-ikén tartott katonai diszszemlén — a mint most a nyilvánosságra szivárgott — a czár majdnem bombamerénylet áldozatává esett. A czári páholy közvetlen közelében ült Mereskovszky egyetemi tanár leánya, a ki a pétervári egyetem hallgatója. A leány ideges izgatottsága feltűnt a czár őrzetere kirendelt rendőrségnek és a leányt elfogták. **Bombát találtak nála.** A szép orosz leány megvallotta, hogy a nihilista-párt megbízta a czár elpusztításával.

A Kossuth-párt értekezlete.

Budapest, máj. 18.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt tegnap este Thaly Kálmán elnökelete alatt értekezletet tartott. Elfogadták a beruházási javaslatot. Napirend előtt Mezőssy kijelentette, hogy Bartha helyett nem kíván a pénzügyi bizottságban részt venni. Thaly, Justh kérésére mégis elfogadta.

Ezután a delegációs badügyi költségeket vitatták meg.

A vasutasok érdekében a Kossuth-párt ma újra értekezletet tart.

Alapkövetétel.

Budapest, máj. 18.

Erzsébetről elnevezett örökimádás templomának ma volt az alapkövetétele. A díszes czeremóniánál megjelent a király, főherczegek és főherczegnők kíséretében. Ott voltak az ország főpajai, csaknem volt teljes számban.

Samassa érsek pontifikált. Az Üllőut zászlókkal felékesítve.

Egy híres tolvaj halála.

Budapest, máj. 18.

Csombor Imre hírhedt posztkiszlis tolvaj, a kinek nevéhez a bűnkronikák halmaza fűződik, Budapesten meghalt.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYAR MIIHALY.

Réti Sándor,
kész ruha és férfi szabó üzlete
város háza alatt.

Reclam
898 135—150

férfit öltönyök mérték
szerint elkészítve.
Honi szövetekből 50 korona.

370—1904. fi.

453 1—3

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Kolozsvár sz. kir. város törvényhatóságánál a választás alá eső tisztviselők 6 éves mandátuma f. év június hó 30-án lejárván, az 1904. évi július hó 1-én kezdődő 6 évi szolgálati időtartamra az alábbi állásoknak június hó folyamán választás után leendő betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

1. Polgármesteri állás 5000 kor. fizetés, 1000 kor. működési pótlék, 1000 kor. lakbérrel;
2. 5 tanácsosi állás egyenként 3200 kor. fizetés, 800 kor. lakbérrel, ezek közül egyik tanácsos, mint polgármester helyettes 400 kor., egyik pedig, mint árvászéki elnök 200 kor. működési pótlékkal;
3. Főjegyzői állás 3200 kor. fizetés, 800 kor. lakbérrel;
4. I. aljegyzői állás 2000 kor. fizetés, 400 kor. lakbérrel;
5. II. aljegyzői állás 1800 kor. fizetés, 400 kor. lakbérrel és az elnöki osztály vezetéséért 600 kor. személyi pótlékkal;
6. III. aljegyzői állás 1600 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel;
7. Két I. oszt. tanácsosi fogalmazói állás egyenként 1400 kor. fizetés és 300 kor. lakbérrel;
8. Két II. oszt. tanácsosi fogalmazói állás egyenként 1200 kor. fizetés és 240 kor. lakbérrel;
9. Két árvászéki ülnöki állás egyenként 2400 kor. fizetés és 500 kor. lakbérrel;
10. Árvászéki jegyzői állás 1400 kor. fizetés és 240 kor. lakbérrel;
11. Közgými állás 1600 kor. fizetés és 240 kor. lakbérrel;
12. Egy rendőrkapitányi állás 2000 kor. fizetés, 400 kor. működési pótlék és 500 kor. lakbérrel;
13. Három rendőrkapitányi állás egyenként 2000 kor. fizetés és 400 kor. lakbérrel;
14. Egy rendőrfogalmazói állás 1800 kor. fizetés, 480 kor. lakbérrel;
15. Két rendőrfogalmazói állás egyenként 1600 kor. fizetés és 400 kor. lakbérrel;
16. Egy rendőrfogalmazói állás 1400 korona fizetés 200 kor. lakbérrel;
17. Adóhivatali főnöki állás 3000 kor. fizetés és 600 kor. lakbérrel;
18. Adóhivatali főtitkári állás 2400 kor. fizetés, 500 kor. lakbérrel;
19. Adóhivatali pénztárnoki állás 2400 kor. fizetés, 500 kor. lakbérrel;
20. Adóhivatali ellenőri állás 2000 kor. fizetés, 400 kor. lakbérrel;
21. Tiszt főügyészi állás 2000 kor. fizetés, 400 kor. lakbérrel;
22. Tiszt alügyészi állás 1200 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel és 360 kor. irodai átalánnyal;
23. Házipénztári főpénztárnoki állás 3000 K. fizetés, 400 kor. működési pótlék és 600 kor. lakbérrel;
24. Házipénztári ellenőri állás 2400 kor. fizetés, 200 kor. működési pótlék és 500 kor. lakbérrel;
25. Hat kerületi kapitányi állás egyenként 1000 kor. fizetés, 160 kor. irodai átalány és a belvárosi ker. kapitányi állás kivételével 300 K. lakbérrel, utóbbi 400 kor. lakbérrel;
26. Hét kerületi jegyzői állás egyenként 600 kor. fizetés és 160 kor. lakbérrel;
27. Erdézi állás 2000 kor. fizetés, 400 kor. lakbérrel;
28. Városgazdai állás 2000 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel;
29. Községi bírói állás 1600 kor. fizetés 400 kor. személyi pótlék és 240 kor. lakbérrel;
30. Vámhivatali főnöki állás 1800 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel és a vámok tiszta jövedelméből 2 százalékos jutalékkal;
31. Vámhivatali ellenőri állás 1700 kor. fizetés, 240 kor. lakbérrel és a vámok tiszta jövedelméből 1/2 százalékos jutalékkal;
32. Közvágóhídi pénztárnoki állás 1400 kor. fizetés és 300 kor. lakbérrel.

Felhívom tehát mindazokat, a kik a felsorolt állások valamelyikét, vagy az ezen állások betöltése folytán netalan megüresedő más állást elnyerni óhajtják, hogy életkorukat és az 1883. évi I. t. cikk illető §-ában előírt minősítésüket igazoló okmányokkal szabályszerűen felszerelt pályázati kérésüket hozzám f. május hó 30-ig annyiával is inkább adják be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Megjegyezni kívánom, hogy azok részéről, a kik a jelenleg is elfoglalt állásukra óhajtanak pályázni a fentírt határidőig szóbeli jelentkezést is elfogadok és hogy a házipénztári, főpénztárnoki és ellenőri, valamint a városgazdai állásokra folyamodóknak megválasztásuk esetére a szabályrendeletileg megállapított biztosított összeget is le kell tenniük a kellő időben.

Kolozsvárt, 1904. évi május hó 13-án.

Gróf Béli Ákos,
főispán.

474—904.

460 1—2

Árverési hirdetmény.

Bogártelke község előjárósága közhírré teszi, hogy a községi italmérési jog egy kormsházával együtt folyó évi május hó 27-én d. e. 9 óra-kor Bogártelken a körjegyzői irodában 3 egy-másután következő évre nyílt árverezésemre haszonbérbe fog adatni.

Kiküldési ár évi haszonbérként 600 Korona, mely összegnek 10 százalékát árverezni szándékozik kötelesek az árverés megkezdése előtt készpénzben az árverezést vezető előjáró kezéhez letenni.

Részletes feltételek a bogártelki körjegyzőnél megtudhatók.

A községi előjáróság.

Bogártelke, 1904. május hó 14-én.

Gidófalvi György, Fekete Pál Bandi János,
körjegyző, községi bíró.

Egy kedvező nagy bevásárlás folytán

229 23 képes vagyok

a legújabb férfi-ruha szöveteket, kész férfi ruhákat lehető leggyutányosabban áruba bocsájtani.

Rohits-savanyuforrás

Stájerország.

Vasut, posta és táviró. Prospektus ingyen.

401 3—5

Főnőgyes fekvés, élenben gazdag, teljesen portmentes levegő. Modern kényelem, élénk társas élet.

Olcsó törlesztő kölcsönök!

10., 20., 25., 32., 42. és 50 évre

az Erdélyrészi magyar jelzáloghitelbank

241 16—x részvénytársaságnál
Kolozsvárt, Rózsa-utca 1 sz. Iroda az emeleten.

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók!

Építési törlesztő kölcsönök is kaphatók!

A kölcsönök teljes összegben folyósíthatnak, minden levonás nélkül. Földbirtokokra és kolozsvári belvárosi új vagy régibb építkezésre, de forgalmas helyen fekvő házakra a becsérték 50 %-a. Vidéki és külvárosi házaknál ha újak az érték 45 %-a, ha régiek, de jó karban és forgalmas helyen vannak az érték 40 %-a adatok kölcsön. **Becsértési eljárás helyben díjmentes.** A kölcsön lebonyolítása gyors és a költségek minimálisak. Ügynökök feleslegesen, miután minden szükséges felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál **Az igazgatóság.**

Hivatalos órák 9—1 óráig. Telefon szám 69.

!! Új Vendéglő Kolozson !!

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a fűrdő-vendéglő bérlettel a hatalmas házban miatt felhagytam és a — **fűrdőtelep átellenében egészen új vendéglőt** rendeztem be s azt

Korona Szálloda 454 1—10

ezimem fogom vezetni. Mivel ezen helyiség a tulajdonom és házban nem fizetek, az előbbi áraknál sokkal kedvezőbb árban tudok szolgálni a már elismert jó házi ételekkel és tiszta jó kolozsi borral. Zabulik László főügyész ura természetéből. Kizárólag Dréher-féle sör tartok. Elfogadok előfizetéseket tetszés szerinti időre, ugyancsak házhoz kihozdva is a legelőnyösebb árban. Mindennap friss cukrász-sütemény. **Egy jó Seifert-féle karambol és tekeny** szálal a köztársaság rendelkezésére. Mindennap többféle lapok. **Csinosan berendezett szobák** 1 koronától 2 kor. 40 fillérig. A n. é. közönségnek az eddigi pártfogásért ezúton mondok hálás köszönetet és azt továbbra is kiérdemelni fűrdőrekvésem, tisztelettel

Józsa B., vendéglős. 453 15 50

Eladó telkek!

a vasuti gyalogjárón túl, baloldalt, utcasorban, egészen a Nádasfűrdőig, ezen bekerített telkek felosztva

házhelyeknek 400 m² vagy nagyobb telkekben jutányos árakért eladók.

ÉRTEKEZNI LEHET:

B. Bak Lajosnál

Malom-utca 28 szám alatt.

A ki gyermekét

szerepi szépen ruházni és ruházati cikkeiket olcsón be-

szerezni vásároljon

199 10 17

Stein S. és Társa

Első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzletében o o **KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér 2 szám.**

Leányka kabátok 1 évestől 14 évesig 1.50 frtól 16 frtig.	Füu kabátok 1 évestől 14 évesig 3 forinttól 15 forintig.
Leányka szövetruhák minden színben 1 évestől 14 évesig 1 forint 50 krtól 5 frtig.	Füu nadrágos ruhák 1 évestől 14 évesig 2.50-tól 12 frtig.
Leányka mosóruhák minden színben 1 évestől 14 évesig 55 krtól 6 frtig.	Füu mosóruhák 1 évestől 14 évesig 1.20 krtól 6 frtig.
Leányka kötények 1 évestől 14 évesig 50 krtól 3.50 kr.-ig.	Füu kötények 1 évestől 6 évesig 50 krtól 2 forintig.
Leányka harisnyák 1 évestől 14 évesig 20 krtól 1.50 kr.-ig.	Füu rövid harisnyák 1 évestől 14 évesig 20 krtól 80 kr.-ig.
Leányka ingek, szoknyák, nadrágok 1 évestől 14 évesig 50 krtól feljebb.	Füu ingek 1 évestől 14 évesig 95 krtól 125 kr.-ig.
Leányka szalmakalapok 1 évestől 14 évesig 1.50 krtól 6 frtig.	Füu szalmakalapok 1 évestől 14 évesig 1 frttől 5 frtig.
Keresztelő készlet 2 frttől 50 frtig.	Ujszülötkeknek ingek 25 krtól 1.50-ig.
Fényképező ingek. Pelenka nadrág. — Triko takaró. Piquet takaró.	Kapishonok, füu sapkák 45 krtól feljebb.
Vízgái ruhákat mértek szerint is készítik.	Mord köpenyek. Mord ruhák.
	Ujszülötkeknek kelenye 10 frttől 150 frtig.

MIEDER készítés

mérték szerint a legújabb formában és kényelmes viseletű. Vidékre küldök kívánatra árut **választás végett.**

Szíves pártfogást kér

STEIN S. és TÁRSA.

Deutsch József

férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza, Kolozsvár, Mátyás király-tér 30.

Nagy hydro-elektro-mechano-terapeutikai gyógyintézet nagy és modern stílusban: hidegvízzel gyógyítás, vill. fény- és kádfürdők, inhalatórium pneumatikus kamara. forró levegő- és gőzszekrény, vill. masszáz, napfürdő, gyógyító tornász.

Bevált gyógyhely gyomor-, bél-, máj- és vesebajok, krón. dugulás, hemorrhoida, epekő, elhízás, cukorbetegség, köszvény, gége- és torokhurut ellen, erős gyógy-források, hasonló Karlsbad és Marienbadhoz.

Új butor-üzlet!

Olcsóbb, mint bárhol.

Több mint 50 szoba saját készítményű asztalos és kárpitos **BUTOR** leggyorsabb, legfinomabb legszolidabb és divatos kivitelben, több évi jótállás mellett.

Elvállal

saját vagy adott terv és rajz szerint uri, polgári és üzleti

berendezéseket.

Grünfeld H. József és Fia butorgyáros,

Zillier Mór, kárpitos és díszítő.

Szentegyház-u. 6 sz. (Status-palota), Telefon 430.

332 8—20

Hirdetéseket

legolcsóbban vesz fel lapunk kiadóhivatala.

A híres és közkedveltségnek örvendő K.-Impéri

RÉPÁTI SAVANYUVIZ

mindig friss töltésben kapható minden fűszerkereskedés és vendéglőben. **Kizárólagos forrástár:** Kolozsvárt, Veress Károlynál, Dézma-utca 1 szám. Telefon: 466 szám.

76—300 52

Dóczy Dezső

asztalos, saját telepe Honvéd-utca 92 sz. Telefon 465. Kolozsvárt. Telefon 465.

Hol mindennemű asztalos munkákat a legpontosabban és leggyutányosabb árak mellett készit.

Kiváló tisztelettel **Dóczy Dezső**, asztalos.

392 5—50

70 hold

nemesi birtok, tagosítva, házilag kezelve, szőlővel és beültetendő szőlőfölddel 6 és fél hold kiterjedésben, két keréki vízimalommal, élő és holt felszereléssel, 9 lakrészből álló szép uri lakházzal, 4 holdas gyümölcsös kerttel, cseledek házaival, mindennemű jó karban lévő gazdasági épületekkel, évi és tavaszi bevetéssel, pinco felszereléssel, egyenlő órai távolságra a Törvényszerű vasúti állomástól, előnyös ár és fizetési feltételek mellett **eladó.** Reflektáns mielőbbi megtekintetés végett forduljon

452 1—4

Baritz Viktor

tulajdonoshoz Diódon.

Földes János

Betonépítési, Cement és Aszfalt iparvállalata

Kolozsvár, Kossuth Lajos-u. 41. Telefon 504.

Készit és raktáron tart:

449 2—50

Sima cement lapokat, Hornyolt-cement-fedél cserepeket, Betoncsöveket, Gipsztáblákat.

Elvállal: Nedves lakások gyökere szárazzá tételét, Járdák, folyosók, istállók, raktárak stb. **aszfalttal** való burkolását. — Egyszerű és díszes **granitterazzo**, cement és **mettlachi** lapokkal való burkolási munkálatokat. **Vasbeton födémek létesítését.**

Betoncsatornák, zsilipek, turbinatelepek, medenczék, hidak, átereszek és gépalapozási munkák szakszerű kivitelét a **leggyutányosabb árak** mellett. —

Legjobb minőségű Brassói Portland Cement.

Róman cement, gipsz, **mész.** Kőagyagcsövek, aszfalt elszigetelő lemezek, fedélpép lemezek, kátrány és carbololeum, továbbá **fakályák** eladása.

Építési szivattyúk kikölcsönzése.